

visse Fordele, Staten faar Halvdelen af, hvad Driftens Nettoudbytte overstiger 5 pCt. af Aktiekapitalen; og saa skal endelig Koncessionshaveren have Halvdelen af det samme Beløb. Jeg synes ikke, at det er rigtigt at begrænse Afgørelsen til det ene Alternativ, thi det kunde under visse Omstændigheder være retfærdigt og heldigere, at Loven giver Udgang til begge Dele, idet den siger: enten en aarlig Udgift eller en Udbetaling een Gang for alle. Jeg tror derfor, at det er rettest, og jeg vil anbefale ærede Medlemmer at stemme imod begge Forslag under Nr. 2 og 3, saa faar man at se, hvorledes det gaar med Sagen i det andet Ting. Vi saa den forhaabentlig at se igen.

Jeg maa tillade mig at gøre nogle Bemærkninger til, hvad den ærede Minister sagde om Statens Forhold. Han talte om, at man her vilde grave gamle Lovbestemmelser op, og han henviste til, at ved de senere Love, navnlig ved Loven af 1875, var der indført et ganske andet Princip end ved Loven af 1862. Det er meget rigtigt. Loven af 1862 og de ældre Koncessjoner, der bleve givne i Henhold til den, bestemme, at naar Koncessionstiden, de 40 Aar, er udløbet, skal det hele Anlæg tilfalde Staten. Saa har man givet en Lov i 1875, hvor man fik indført et andet Princip, nemlig at Kommunen skal kunne overtage Anlægget imod en Erstatning til Koncessionshaveren efter uwillige Mænds Støn. Men de Koncessjoner, der ere givne, medens Loven af 1862 var i Kraft, bestaa endnu den Dag i Dag og afgive Retgrundlaget for de Selskaber, der leve under den. Det er Retgrundlaget mellem Staten og disse Selskaber, og Ketten er simpelthen den, at naar de 40 Aar ere udløbne, tilfalder hele Anlægget Staten. Nu skulde Ministeren i Stedet for at tale om Uretfærdighed og om at grave gamle Lovbestemmelser op have paavist, at der er Spor af Grund for Staten til at gaa hen og forcere den Kapitalværdi enten til Koncessionshaverne — det var nu ikke den højtærede Ministers Mening, tror jeg — eller til Kommunerne. Hvorfor skulle vi bortgive denne Ret for Staten? Hvorfor skulle Kommunerne have denne Ret, som de ikke have efter Loven af 1862 eller efter Koncessionerne, de eneste Lovbestemmelser, der have Betydning — thi Loven af 1875 gælder hverken for Kjøbenhavns eller Nørrebro's Sporvejselskab? Der er ikke nogen Uretfærdighed der, man staar simpelthen paa den Ordning, som en Gang er etableret, og der er ikke en Gang nogen Ubillighed i det; thi disse Selskaber,

der have Koncessjon paa disse Hovedlinier, disse gode Linier, have nu virket saa længe, at naar de havde indrettet deres Regnskaber derefter, vilde de have amortiseret deres Kapital mange Gange, eller flere Gange i alt Fald. Man har givet dem Eneret til at eksploitere en vis Vestrækning, og den har vist sig at være saa lukrativ, at den har givet et stort Udbytte; man har sagt fra første Færd: I saa den paa det Vilfaar, at naar 40 Aar ere gaaede, falder Anlægget tilbage til Staten. Jeg ser ikke noget som helst uretfærdigt i, at man bliver staende ved denne Ordning, som jo dog maatte ikke kan have været saa ubillig, siden Selskaberne med Glæde have taget Koncessionerne paa den Basis.

Jeg forstaar ikke ret, hvorfor det ærede 1ste Medlem fra 6te Kred's (S. Pedersen) vilde foretrække det Underændringsforslag, han her har stillet, fremfor det Forslag, han stillede forleden, og som blev vedtaget ved anden Behandling. Det ærede Medlem gjorde nogle Bemærkninger over for det Forslag, der er stillet af Ordføreren (Sehested) og det ærede 3dje kongevalgte Medlem (Kajser), og mente, at der havde man ikke nogen Bestemmelse af, hvad det var, de uwillige Mænd skulde stønne over. Jo, det har man ved det lige saa godt som ved andet Stykke af § 4, som det nu staar. Ifølge Koncessionerne ere Koncessjonens enkelte Bestemmelser underkastede Ministerens Fortolkning, det gælder utvivlsomt alle Paragrafferne i Koncessjonen, og det Spørgsmaal, hvad der skal forstaaes ved „hele Anlægget“, har Ministeren det i sin Haand at afgøre, og jeg vil knap nok anse den højtærede Minister eller den Minister, der er til den Tid, for berettiget til at slyde den Afgørelse fra sig. Naar man siger: Ministeren forbeholder sig at fortolke enkelte Bestemmelser, er det dog ikke Meningen, at Ministeren, fordi der kommer et Spørgsmaal, der maatte er noget indviklet, og fordi Ministeren i sin Tid har strevet en Koncessjon, der er mærk værdig usfuldstændig paa et saa vigtigt Punkt, skulde faste det over paa Domstolene og sætte dem i Forlegenhed med at skulle dømme i et Forhold, hvor de egentlig mangle de fornødne Data for at komme til et rimeligt Resultat. Mig forekommer det, at den Afgørelse maa Ministeren have i sin Haand, og naar Sagen gaar til de uwillige Mænd, skulle de simpelthen have en Instruks fra Ministeren. Naar de spørge: hvad skal forstaaes ved „hele Anlægget“? saa skal Ministeren svare: ifølge Paragraf den og den i Koncessjonen har jeg forbeholdt Ministeren at fortolke Koncessjonen, og jeg siger nu, at